

Oma-ohjautumissuunnitelma

Itä-Suomen Liikuntaopisto – Valmennuskeskuksen palveluyksikkö

SISÄLTÖ

1 PALVELUTUOTTAJAA, PALVELUYKSIKKÖÄ JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT	1
1.1 Palveluntuottajan perustiedot	1
1.2 Palveluyksikön perustiedot	1
1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet	1
2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN, JULKAISEMINEN JA VASTUUNJAKO	3
3 PALVELUYKSIKÖN OMAVALVONNAN TOTEUTTAMINEN JA MENETTELYTAVAT	4
3.1 Palvelujen saatavuuden ja jatkuvuuden varmistaminen	4
3.2 Palvelujen turvallisuuden ja laadun varmistaminen.....	5
3.3 Henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen.....	6
3.4 Yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja asiakkaan aseman varmistaminen	6
4 OMAVALVONNAN ORGANISOINTI JA VASTUUHENKILÖT	7
5 HENKILÖSTÖ JA REKRYTOINTI.....	7
6 RISKIEN JA EPÄKOHTIEN TUNNISTAMINEN JA KORJAAVAT TOIMENPITEET	8
7 POTILASASIAMIES JA ASIAKKAAN OIKEUSTURVA	9
8 TILAT, LAITTEET JA TURVALLISUUS	10
9 POTILASASIAKIRJAT, TIETOSUOJA JA TIETOTURVA	11
10 ASIAKAS- JA POTILASTURVALLISUUDEN VARMISTAMINEN.....	12
11 OMAVALVONNAN SEURANTA JA ARVIOINTI.....	13

1 PALVELUTUOTTAJAA, PALVELUYKSIKKÖÄ JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT

1.1 Palveluntuottajan perustiedot

Palveluntuottajan nimi: Itä-Suomen Liikuntaopisto

Y-tunnus: 0167924-6

Palveluyksikön nimi: Itä-Suomen Liikuntaopisto / Valmennuskeskus

Osoite: Mehtimäenaukio 2, 80100 JOENSUU

Puhelin: 050 408 4792 (toimisto)

Sähköposti / verkkosivut: toimisto@islo.fi / www.islo.fi

1.2 Palveluyksikön perustiedot

Palveluyksikön nimi: Itä-Suomen Liikuntaopisto / Valmennuskeskus

Osoite: Mehtimäenaukio 2, 80100 Joensuu

Puhelinnumero: 050 408 4792 (toimisto)

Sähköposti / verkkosivut: toimisto@islo.fi / www.islo.fi

Palveluyksikön vastuuhenkilöt: Teemu Leppämäki ja Liisa Muukkonen

Vastuuhenkilön yhteystiedot: teemu.leppamaki@islo.fi / 050 308 1034 ja

liisa.muukkonen@islo.fi / 050 354 7946

Omavalvontasuunnitelman päiväys: 21.5.2026

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Itä-Suomen Liikuntaopiston Valmennuskeskuksen palveluyksikössä tuotetaan

urheilufysioterapian ja urheilupsykologin vastaanottopalveluja Joensuu Areenalla.

Urheilufysioterapiapalvelut kattavat urheilijoiden ja liikkuvien henkilöiden tutkimisen, kuntoutuksen, suorituskyvyn seurannan sekä vammojen ennaltaehkäisyyn. Psykologipalvelut kattavat urheilijan psyykkistä hyvinvointia tukevat palvelut. Lisäksi yksikössä tarjotaan muita valmennus- ja asiantuntijapalveluita, kuten fysiikkavalmennusta, valmennuksen konsultointia ja fyysisen suorituskyvyn mittaamiseen liittyviä testauspalveluita. Muihin asiantuntijapalveluihin voi sisältyä fysioterapeuttista asiantuntemusta ja konsultointia

harjoittelun turvallisuuden, palautumisen ja kuormituksen seurannan tukemiseksi. Palveluita tarjotaan ensisijaisesti urheilijoille, valmennusryhmille ja urheiluseuroille, mutta myös liikuntaa harrastaville yksityisasiakkaille. Tämä omavalvontasuunnitelma kattaa vain terveydenhuollon palvelut, eli urheilufysioterapian, fysioterapeuttisen asiantuntijatoiminnan ja psykologin vastaanottotoiminnan. Fysiikkavalmennus ja muut liikunta-alan asiantuntijapalvelut eivät ole terveydenhuollon palveluita, mutta ne toteutetaan tiiviissä yhteistyössä fysioterapeuttien kanssa yhteisten turvallisuus- ja laatukäytäntöjen mukaisesti.

Fysioterapiapalvelut tuotetaan lähipalveluina Joensuu Areenan tiloissa, joissa on käytettävissä fysioterapia- ja testausvälineistö, harjoitustilat sekä vastaanottotilat. Lisäksi osa asiantuntija- ja seurantapalveluista voidaan toteuttaa etäyhteyksin, esimerkiksi harjoitusohjelmien seuranta ja konsultointi. Palveluyksikön fysioterapiapalvelun asiakasmäärä on vuositasolla noin 500–600 henkilöä.

Urheilupsykologin vastaanottopalvelua toteutetaan Joensuu Areenan tiloissa yksilömuotoisena terveydenhuollon palveluna Mehtimäen valmennuskeskuksen asiakkaille. Palveluyksikössä tarjotaan myös psyykkistä valmennusta urheilijoille ja joukkueille. Psykologin vastaanottopalvelu mahdollistaa yksilöllisen keskustelun elämäntilanteeseen, suoriutumiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin liittyvistä teemoista luottamuksellisessa vuorovaikutuksessa. Vastaanotolla voidaan käsitellä esim. urheiluun liittyviä haasteita, kuten suorituspaineita, loukkaantumisiin liittyviä kokemuksia tai motivaatiota. Lisäksi keskustelutuki voi auttaa psyykkisten oireiden, kuten univaikeuksien, ahdistuneisuuden, masentuneisuuden tai syömiskäyttäytymiseen liittyvien haasteiden käsittelyssä. Arvioitu asiakasmäärä on urheilupsykologin vastaanottopalveluissa noin 2–5 asiakasta viikossa.

Toiminta perustuu ajantasaiseen tutkimusnäyttöön sekä hyviin fysioterapia- ja valmennuskäytäntöihin, joissa yhdistyvät tieteellinen tieto, kliininen kokemus ja käytännön valmennusosaaminen. Tavoitteena on edistää urheilijoiden ja liikkujien hyvinvointia ja suorituskykyä, ehkäistä loukkaantumisia sekä tukea kokonaisvaltaista kuntoutumista ja harjoittelun vaikuttavuutta. Palveluyksikön päämääränä on olla tunnettu, vaikuttava ja korkeatasoinen urheilufysioterapian ja valmennusosaamisen kehittämisympäristö, joka palvelee sekä yksittäisiä urheilijoita että alueellista urheilutoimintaa.

Palveluja tuotetaan sopimuksen perusteella suoraan asiakkaille. Palveluja tuotetaan ensisijaisesti Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella, mutta asiakkaita on myös muualta Suomesta. Oman henkilöstön lisäksi yksikössä toimii myös sopimuspalveluntuottajia, joiden toiminta perustuu erillisiin alihankintasopimuksiin. Näiden palveluntuottajien ammatillinen kelpoisuus ja vastuullisuus varmistetaan sopimuksin ennen toiminnan aloittamista.

Valmennuskeskuksen toiminta on osallistuvaa asiantuntijatoimintaa, jossa fysioterapeutit ja valmennuksen asiantuntijat toimivat tiiviissä yhteistyössä urheilijoiden, valmentajien ja seurojen kanssa. Toimintaa ohjaavat arvot ovat:

- **Näyttöön ja tutkimusnäyttöön perustuvuus:** toiminta pohjautuu ajantasaisimpaan tutkimukseen ja hyviin kliinisiin käytäntöihin.
- **Asiakaslähtöisyys ja yhteistyö:** urheilija ja valmennustiimi osallistuvat aktiivisesti tavoitteiden asettamiseen ja toimintaprosessiin.
- **Ammatillinen vastuullisuus ja jatkuva kehittäminen:** toiminnan laatua arvioidaan ja kehitetään systemaattisesti yhteistyössä eri asiantuntijatahojen kanssa.

Asiakastyössä noudatetaan selkeitä menettelytapoja. Fysioterapia- ja psykologipalvelu alkaa ajanvarauksella. Fysiikkavalmennuksesta ja muista liikunta-alan asiantuntijapalveluista laaditaan asiakkaan kanssa palvelusopimus.

2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN, JULKAISEMINEN JA VASTUUNJAKO

Omaevalvontasuunnitelman laajuus ja sisältö määräytyvät Itä-Suomen Liikuntaopiston Valmennuskeskuksen palveluyksikön toiminnan ja palvelujen luonteen mukaan. Suunnitelma kattaa palveluyksikössä tuotettavat terveydenhuollon palvelut, eli urheilufysioterapian ja psykologin vastaanottotoiminnan. Fysiikkavalmennus-, testaus-, ryhmämuotoinen psyykinen valmennus ja muut asiantuntijapalvelut eivät sisälly tämän suunnitelman soveltamisalaan. Omaevalvontasuunnitelma toimii käytännön työvälineenä, joka ohjaa henkilöstön päivittäistä työtä ja varmistaa, että fysioterapian palvelut toteutetaan laadukkaasti, turvallisesti ja vaikuttavasti. Sen sisältö perustuu voimassa olevaan sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöön, määräyksiin ja ohjeistuksiin, sekä Itä-Suomen Liikuntaopiston arvoihin.

Omaavalvonnin toteuttaminen on osa yksikön jokapäiväistä toimintaa. Jokaisella työntekijällä on velvollisuus noudattaa omaavalvontasuunnitelmaa ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista tai poikkeamista välittömästi palveluyksikön vastuuhenkilölle. Palveluyksikön vastuuhenkilöt vastaavat omaavalvontasuunnitelman kokonaisuudesta, sen ajantasaisuudesta, päivittämisestä ja julkaisemisesta. He huolehtivat, että suunnitelman mukaiset ohjeet ja menettelytavat ovat henkilöstön tiedossa ja, että ne toteutuvat käytännössä. Palveluyksikön vastuuhenkilöt tukevat omaavalvonnin kehittämistä ja varmistavat, että suunnitelma on yhdenmukainen muiden Itä-Suomen Liikuntaopiston organisaatiotason suunnitelmien, kuten tietoturvasuunnitelman kanssa. Omaavalvontasuunnitelma hyväksytään päivitysten jälkeen palveluyksikön kuukausipalaverissa.

Omaavalvontasuunnitelman päivityksistä ja muutoksista tiedotetaan henkilöstölle sisäisten tiedotteiden ja kokousten kautta. Ajantasainen omaavalvontasuunnitelma on nähtävillä yksikön vastaanottotiloissa paperisessa muodossa ja sähköisesti Itä-Suomen Liikuntaopiston verkkosivuilla.

Omaavalvontasuunnitelman toteutumista tarkastellaan vähintään neljän kuukauden välein ja päivitetään vähintään kerran vuodessa sekä silloin, kun toiminnassa tai palveluissa tapahtuu muutoksia. Päivityksestä vastaa palveluyksikön vastuuhenkilöt yhteistyössä henkilöstön kanssa. Aiemmat hyväksytyt versiot säilytetään sähköisesti Itä-Suomen Liikuntaopiston tietojärjestelmässä. Näillä menettelyillä varmistetaan, että omaavalvontasuunnitelma on ajantasainen ja selkeä, sekä tukee laadukasta ja turvallista fysioterapiatoimintaa ja psykologipalvelua.

3 PALVELUYKSIKÖN OMAVALVONNAN TOTEUTTAMINEN JA MENETTELYTAVAT

3.1 Palvelujen saatavuuden ja jatkuvuuden varmistaminen

Urheilufysioterapia- ja psykologipalveluihin ajanvaraus varmistetaan sähköisen ajanvaraus- ja asiakashallintajärjestelmän kautta, jossa asiakkaat voivat varata ajan suoraan fysioterapeutille tai psykologille. Ajanvaraus on mahdollista tehdä myös puhelimitse, sähköpostitse tai vastaanottokäynnin yhteydessä. Palvelut tuotetaan pääasiassa lähipalveluina Joensuu Areenan tiloissa, joissa on käytettävissä fysioterapia- ja testausvälineistö, harjoitustilat sekä

fysioterapian ja psykologin vastaanottotilat. Lisäksi osa fysioterapian tai valmennuksen asiantuntija- ja seurantapalveluista voidaan toteuttaa etäyhteyksin, esimerkiksi harjoitusohjelmien seurannan, kuormituksen arvioinnin tai fysioterapeuttisen konsultoinnin muodossa. Etäpalvelua käytetään silloin, kun se on hoidollisesti perusteltua.

Palvelut tuotetaan pääsääntöisesti omana toimintana. Toimintaa toteutettaessa alihankintana, varmistetaan sopimuksin, että palvelun laatu sekä asiakas- ja potilasturvallisuus vastaavat yksikön omia vaatimuksia.

Palvelujen saatavuus turvataan myös poikkeustilanteissa. Mikäli henkilöstö on poissa esimerkiksi sairauden tai muun äkillisen esteen vuoksi, palvelut pyritään järjestämään ensisijaisesti palveluyksikön oman henkilöstön kesken tehtävin sijaisjärjestelyin. Tarvittaessa asiakkaille tarjotaan korvaava aika mahdollisimman pian.

Itä-Suomen Liikuntaopiston jatkuvuudenhallintasuunnitelma sisältyy Itä-Suomen Liikuntaopiston tietoturvasuunnitelmaan. Jatkuvuudenhallintasuunnitelma sisältää menettelyt virhe- ja ongelmatilanteissa mm. tilojen, laitteiden, järjestelmien ja tietoverkkojen osalta. Lisäksi suunnitelma sisältää poikkeustilanteisiin varautumisen, jatkuvuudenhallinnan kehittämisen ja toimintaohjeet ja toimenpiteet erilaisille tilanteille mm. toipumisvaiheisiin.

3.2 Palvelujen turvallisuuden ja laadun varmistaminen

Urheilufysioterapian palvelut perustuvat turvalliseen, asiakaslähtöiseen ja tutkimusnäyttöön perustuvaan toimintaan. Laadunhallinta kattaa:

- Ammattihenkilöiden Valvira-rekisteröinnit ja osaamisen seurannan
- Säännölliset sisäiset auditoinnit ja palautekatsaukset
- Laitehuollon ja turvallisuustarkastukset valmistajan ohjeiden mukaisesti
- Tietoturvallisen potilastietojen käsittelyn

Palvelujen turvallisuudesta ja laadunhallinnasta vastaa palveluyksikön vastuuhenkilöt.

3.3 Henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen

Palveluyksikössä työskentelee laillistettuja fysioterapeutteja, joilla on erikoisosaamista urheilufysioterapiassa. Lisäksi psykologi tuottaa sopimuspalveluntuottajana yksikössä urheilupsykologipalveluja. Henkilöstön määrä mitoitetaan kysynnän ja asiakasvirtojen perusteella, ja poissaolot katetaan tarvittaessa sijaisjärjestelyin. Henkilöstön osaaminen varmistetaan perehdytyksen, jatkuvan täydennyskoulutuksen ja osaamiskartoitusten avulla. Ammattioikeudet tarkistetaan Valviran JulkiTerhikki-rekisteristä ennen työsuhteen aloitusta.

3.4 Yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja asiakkaan aseman varmistaminen

Asiakkaita ja potilaita kohdellaan yhdenvertaisesti, oikeudenmukaisesti ja yksilöllisesti Itä-Suomen Liikuntaopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti. Palvelut tarjotaan suomeksi ja englanniksi, ja toiminnan esteettömyys on huomioitu Joensuu Areenan tiloissa. Asiakas osallistuu aktiivisesti oman hoitonsa ja kuntoutusprosessinsa suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Hänellä on oikeus saada ymmärrettävää tietoa hoitotoimenpiteistä, niiden tavoitteista sekä mahdollisista vaihtoehtoista, jotta hän voi tehdä tietoon perustuvia päätöksiä.

Asiakaspalautetta kerätään säännöllisesti ja monikanavaisesti sekä asiakkailta että yhteistyötahoilta toiminnan laadun, vaikuttavuuden ja asiakaskokemuksen arvioimiseksi. Palautetta voi antaa sähköpostitse tai suullisesti vastaanottokäynnin yhteydessä. Lisäksi valmennuskeskuksessa on palautelomakkeita ja palautuslaatikko, johon palautteen voi jättää nimettömästi.

Palautteet käsitellään säännöllisesti palveluyksikön kuukausipalavereissa. Mikäli toiminnassa havaitaan puutteita, niihin puututaan viipymättä, ja korjaavat toimenpiteet sovitaan ja dokumentoidaan. Näillä menettelyillä varmistetaan, että asiakkailla on todellinen mahdollisuus vaikuttaa palvelujen kehittämiseen.

Mikäli asiakas on tyytymätön saamaansa palveluun, hän voi antaa palautetta suoraan palveluyksikön vastuuhenkilölle tai tehdä muistutuksen potilasasiavastaavalle.

Potilasasiavastaavan yhteystiedot ovat näkyvillä vastaanottotiloissa.

4 OMAVALVONNAN ORGANISOINTI JA VASTUUHENKILÖT

Omaavalvonta on osa Itä-Suomen Liikuntaopiston Valmennuskeskuksen palveluyksikön jokapäiväistä toimintaa. Koko henkilöstö osallistuu omaavalvonnin toteuttamiseen oman työnsä viitekehyksessä, ja vastuu laadun sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden ylläpidosta ja kehittämisestä on jaettu osaksi normaalia työprosessia.

Palveluyksikön vastuuhenkilöinä toimivat Teemu Leppämäki (teemu.leppamaki@islo.fi , puh. 050 308 1034) ja Liisa Muukkonen (liisa.muukkonen@islo.fi , puh. 050 354 7946). He vastaavat palveluyksikön toiminnan lainmukaisuudesta, laadunhallinnasta ja omaavalvonnin toteutumisesta. Vastuuhenkilöt huolehtivat, että omaavalvontasuunnitelma on ajan tasalla, henkilöstön tiedossa ja että siinä esitetyt menettelytavat toteutuvat käytännössä. Omaavalvonnin käytännön toteutuksesta ja seurannasta vastaa vastuuhenkilö yhdessä henkilöstön kanssa. Omaavalvontaa toteutetaan osana päivittäistä työtä, ja havaituista epäkohdista tai poikkeamista ilmoitetaan välittömästi vastuuhenkilölle.

Esimies ja henkilöstö yhdessä varmistavat, että työmäärä, resurssit ja osaaminen ovat tehtäviin nähden asianmukaisia. Ammattitaitoa ylläpidetään säännöllisillä sisäisillä ja ulkoisilla koulutuksilla sekä osallistumalla kehittämis- ja verkostoyhteistyöhön. Henkilöstö sitoutetaan omaavalvontaan perehdytyksen, kehityskeskustelujen ja jatkuvan palautteen avulla. Omaavalvontasuunnitelma on henkilöstön saatavilla sähköisesti Itä-Suomen Liikuntaopiston Intranetissä sekä yksikön vastaanottotiloissa. Päivitetty suunnitelma hyväksytään ja sen päiväys merkitään ajantasaisena asiakirjaan.

5 HENKILÖSTÖ JA REKRYTOINTI

Palveluyksikön urheilufysioterapiapalveluista vastaavat kolme fysioterapeuttia ja yksi psykologi, joilla on lupa- ja valvontaviraston laillistama ammatinharjoittamisoikeus. Fysioterapeutit toteuttavat urheilufysioterapian palvelut, joihin sisältyvät tutkiminen, kuntoutus, suorituskyvyn arviointi ja seuranta sekä vammojen ennaltaehkäisy. Fysioterapeutit vastaavat potilasturvallisuudesta, hoidollisista päätöksistä ja potilasasiakirjamerkinnoista.

Yksikössä toimii lisäksi valmennuskeskuksen fysiikkavalmentajia ja muita asiantuntijoita, jotka eivät kuulu terveydenhuollon henkilöstöön, mutta toimivat tiiviissä yhteistyössä fysioterapeuttien kanssa. Fysiikkavalmentajat voivat esimerkiksi konsultoida fysioterapeuttia harjoittelun suunnittelussa, kuormituksen arvioinnissa ja kuntoutuksen etenemisen tukemisessa. Fysioterapeutti vastaa aina asiakkaan tai potilaan terveyteen ja kuntoutukseen liittyvistä ratkaisuista ja toiminnan dokumentoinnista.

Psykologi toteuttaa urheilupsykologian vastaanotot. Psykologi vastaa potilasturvallisuudesta ja potilasasiakirjamerkinnöistä. Psykologin vastaanotto mahdollistaa yksilöllisen keskustelun elämäntilanteeseen, suoriutumiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin liittyvistä teemoista luottamuksellisessa vuorovaikutuksessa.

Henkilöstön rekrytoinnista vastaa esihenkilö yhteistyössä palveluyksikön toiminnasta vastaavan kanssa. Rekrytoinneissa noudatetaan terveydenhuollon yleisiä rekrytointiperiaatteita, ja työntekijöiden kelpoisuus ja ammatinharjoittamisoikeus tarkistetaan Valviran JulkiTerhikki-rekisteristä ennen työn aloittamista. Rekrytointiprosessi dokumentoidaan ja perehdytyksestä vastaa esihenkilö yhteistyössä palveluyksikön vastuuhenkilön kanssa.

Kaikki uudet työntekijät perehdytetään yksikön toimintaan, turvallisuus- ja tietosuojakäytäntöihin sekä työtehtäviinsä ennen työn aloitusta. Henkilöstön osaamista ylläpidetään suunnitelmallisesti. Ammattitaitoa kehitetään osallistumalla sisäisiin ja ulkoisiin koulutuksiin, valmennus- ja asiantuntijaverkostojen toimintaan sekä säännöllisiin kehityskeskusteluihin, joissa tarkastellaan työn laatua, tulevia osaamistarpeita ja urakehitystä.

6 RISKIEN JA EPÄKOHTIEN TUNNISTAMINEN JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Valmennuskeskuksen palveluyksikössä riskienhallinta on osa jokapäiväistä toimintaa, ja sen tavoitteena on varmistaa asiakkaiden ja henkilöstön turvallisuus sekä palvelujen jatkuvuus. Riskien tunnistaminen ja arviointi tehdään osana yksikön vuosittaista suunnittelua sekä aina, kun toiminnassa tapahtuu muutoksia. Riskienhallintaa toteutetaan yhteistyössä koko henkilöstön ja esihenkilöiden kanssa.

Jokaisella työntekijällä ja sopimuspalveluntuottajalla on velvollisuus tuoda välittömästi esiin havaitut epäkohdat, poikkeamat tai riskit. Havaitut riskit ja läheltä piti -tilanteet kirjataan Itä-Suomen Liikuntaopiston Intran sähköiselle lomakkeelle, ja tarvittaessa laaditaan kirjallinen selvitys sekä toimenpidesuunnitelma uusien riskien ehkäisemiseksi. Riskienhallinnan käytännöt kattavat muun muassa asiakas- ja potilasturvallisuuden, laitehuollon, tietoturvan ja tilaturvallisuuden.

Käytössä olevien laitteiden huollosta ja kunnossapidosta vastaa palveluyksikön vastuuhenkilö yhteistyössä muun henkilöstön kanssa. Laiteturvallisuuteen liittyvät vaaratilanteet raportoidaan välittömästi, ja tarvittaessa niistä tehdään ilmoitus Fimealle.

Mikäli toiminnassa havaitaan epäkohta tai poikkeama, se käsitellään henkilöstön kesken palveluyksikön vastuuhenkilön johdolla. Hoidossa tapahtuneen läheltä piti -tilanteen sattuessa asiasta keskustellaan tapauskohtaisesti asiaan liittyvien henkilöiden keskuudessa.

Tarvittaessa keskusteluihin otetaan mukaan esihenkilö ja työsuojeluvaltuutettu. Itä-Suomen Liikuntaopistolla on myös Intrassa lomake läheltä piti -tilanteita varten.

Korjaavat toimenpiteet sovitaan yhdessä, dokumentoidaan ja viedään käytäntöön. Niistä tiedotetaan palveluyksikön henkilöstölle ja toimenpiteiden toteutumista seurataan omavalvonnan yhteydessä. Tavoitteena on, että jokaisesta poikkeamasta opitaan ja toimintaa kehitetään järjestelmällisesti.

Työnohjausta on saatavilla työntekijöiden niin halutessa, ja työterveyshuolto on järjestetty Mehiläinen Työterveyden kautta. Työyhteisön turvallisuussuunnitelmaan on koottu työturvallisuuteen ja asiakasturvallisuuteen liittyvät ohjeistukset, ja se löytyy Itä-Suomen Liikuntaopiston Intranetistä.

7 POTILASASIAMIES JA ASIAKKAAN OIKEUSTURVA

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen (Siun soten) potilasasiamies vastaa potilasasiamiespalveluiden järjestämisestä alueella. Potilasasiamies on potilaan tukihenkilö, joka neuvoo ja ohjaa potilasta tilanteissa, joissa hän on tyytymätön saamaansa hoitoon,

kohteluun tai palveluun. Potilasasiamiehen tehtävänä on antaa tietoa potilaan asemasta ja oikeuksista sekä edistää potilaiden oikeusturvan toteutumista.

Potilasasiamies auttaa tarvittaessa potilasta muistutuksen, kantelun tai potilasvahinkoilmoituksen tekemisessä sekä neuvoo oikean menettelytavan valinnassa. Hän toimii puolueettomasti potilaan ja palveluntuottajan välillä ja edistää asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutumista yhteistyössä hoitopaikan kanssa. Potilasasiamiehen yhteystiedot ja ohjeet muistutuksen tekemiseen ovat nähtävillä valmennuskeskuksen palveluyksikön vastaanottotilassa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen potilasasiamiespalveluiden ajantasaiset yhteystiedot löytyvät osoitteesta: www.siunsote.fi/palvelu/potilasasiavastaava/. Sosiaali- ja potilasasiavastaavat tavoittaa puhelimitse numeroista 013 330 8265 ja 013 330 8268.

8 TILAT, LAITTEET JA TURVALLISUUS

Tilat sijaitsevat Joensuu Areenan yhteydessä, ja ne on suunniteltu urheilufysioterapiaan, suorituskyvyn arviointiin, fysiikkavalmennukseen sekä vastaanottotilat psykologi- ja fysioterapiapalveluihin. Käytössä on erillinen testausalue ja kuntosalialue, jotka soveltuvat yksilö- ja pienryhmätoimintaan. Tilat ovat esteettömät ja asiakkaiden käytettävissä sovitusti ja valvotusti. Asiakkaiden liikkuminen tiloissa on ohjattua, ja turvallisuusohjeet käydään läpi tarvittaessa ennen palvelun aloittamista. Tilojen kuntoa ja turvallisuutta seurataan säännöllisesti, ja mahdolliset korjaustarpeet käsitellään viipymättä yhteistyössä Joensuu Areenan kiinteistönhoidon kanssa.

Tilojen siivous ja ylläpito on järjestetty Joensuun Kaupungin liikuntapalveluiden toimesta. Päivittäisestä siisteydestä ja välineiden järjestyksestä vastaa koko Joensuu Areenan henkilöstö yhteisesti. Tilaturvallisuudesta vastaa palveluyksikön vastuhenkilö yhteistyössä Joensuu Areenan laitosten kanssa. Paloturvallisuus ja poistumisreitit tarkistetaan säännöllisesti, ja yksikkö toimii osana Joensuu Areenan yhteistä pelastus- ja paloturvallisuussuunnitelmaa. Henkilöstö on perehdytetty Areenan turvallisuusohjeisiin ja tietää toimintaohjeet hätä- ja poistumistilanteissa.

Yksikössä on käytössä urheilufysioterapian ja suorituskyykyvalmennuksen mittaus- ja harjoitusvälineistöä, kuten:

- voimalevyt ja dynamometrit
- liike- ja nopeusmittausjärjestelmät
- kuntosali- ja voimaharjoittelulaitteet
- pneumatiikka- ja vääntömomenttilaitteet
- liikkuvuuden ja tasapainon arviointivälineet

Laitteiden käyttö on sallittua vain koulutetulle henkilöstölle. Laitteiden huollosta ja kalibroinnista vastaa testauksen ja valmennuksen asiantuntija. Kaikki sähköiset ja mekaaniset mittauslaitteet tarkistetaan käyttökohtaisesti ennen testaus- ja mittaustilanteita.

Ensiapuvälineistö sijaitsee testaus- ja harjoittelutilojen yhteydessä. Ensiapukaapin sisältö tarkastetaan säännöllisesti ja päivitetään tarvittaessa. Henkilöstö on ensiapukoulutettua, ja vähintään yhdellä työntekijällä on aina voimassa oleva EA1-tason koulutus. Lääkehoitoa ei toteuteta yksikön tiloissa, mutta akuutteihin ensiaputilanteisiin varaudutaan asianmukaisesti.

9 POTILASASIAKIRJAT, TIETOSUOJA JA TIETOTURVA

Itä-Suomen Liikuntaopistolla on tietoturvasuunnitelma, joka on laadittu moniammatillisessa yhteistyössä. Tietoturvasuunnitelmaa noudatetaan myös Valmennuskeskuksen palveluyksikössä. Suunnitelma perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annettuun lakiin (703/2023, asiakastietolaki), tietosuojalakiin (1050/2018) sekä EU:n yleiseen tietosuojasetukseen (EU 2016/679). Lisäksi toiminnassa noudatetaan THL:n määräystä 3/2024 (THL/4/4.05.00/2024), joka määrittää asiakas- ja potilastietojen käsittelyn, säilytyksen ja tietoturvan velvoitteet.

Palveluyksikössä käytetään ajanvaraus- ja asiakashallintajärjestelmää, joka on liitetty Kanta-palvelujen potilastietovarantoon ja täyttää kansalliset tietoturva-vaatimukset. Lisäksi käytössä ovat voimatestausjärjestelmä, testausanalysointi ja -ohjelmisto ja hengityskaasuanalysointilaitteet fyysisten testien ja arviointien laatimiseen. Kaikki tiedot tallennetaan salattuihin, suojattuihin järjestelmiin, ja niiden käyttö on rajattu vain työntekijöille, joilla on työtehtäviensä perusteella

siihen oikeus. Henkilöstön käyttöoikeudet määritellään tehtäväkohtaisesti. Kirjautuminen ajanvaraus- ja asiakashallintajärjestelmään tapahtuu henkilökohtaisilla tunnuksilla ja vahvalla tunnistautumisella sosiaali- ja terveydenhuollon ammattikortilla. Sote-ammattilaiset kirjaavat tiedot ajanvaraus- ja asiakashallintajärjestelmässä potilastietovarannon kirjausmallin mukaisesti. Asiakkaille kerrotaan tietojen käsittelystä kirjallisesti ja suullisesti palvelun yhteydessä. Salasanojen hallinta ja päivitys noudattavat Itä-Suomen Liikuntaopiston tietoturvaohjeistusta.

Potilasasiakirjat laaditaan ja säilytetään lainsäädännön ja määräysten vaatimalla tavalla ja tarkkuudella. Hoitolaitoksen henkilökunnalle on järjestetty koulutuksia mm. Terveydenhuollon palvelunantajan asiakastietojen käsittelyyn, potilasasiakirjarakenteisiin, tietojärjestelmiin, laitteiden ja kortinlukijaohjelmistoihin sekä tietojen salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyen.

Tietoturvaloukkaukset ja poikkeamat käsitellään välittömästi Itä-Suomen Liikuntaopiston menettelytavan mukaisesti. Tarvittaessa niistä tehdään ilmoitus Tietosuojavaltuutetulle ja tarvittaville viranomaisille. Tietojen käsittelyä, luovutusta ja tietoturvan hallintaa koskevat tarkemmat menettelyt on kuvattu Itä-Suomen Liikuntaopiston tietoturvasuunnitelmassa. Tietosuojavastaava vastaa tietosuoja-asioiden seurannasta, henkilöstön ohjeistamisesta ja varmistaa, että yksikön toiminta on tietosuojalainsäädännön mukaista.

Tietosuojavastaava: Kimmo Simontaival

Tietosuojavastaavan yhteystiedot: kimmo.simontaival@islo.fi / 050 349 0045

10 ASIAKAS- JA POTILASTURVALLISUUDEN VARMISTAMINEN

Valmennuskeskuksen palveluyksikön toimintaa ohjaavat Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) sekä Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023). Toiminnassa varmistetaan, että jokainen asiakas saa laadultaan hyvää, turvallista ja ammattitaitoisesti toteutettua terveydenhuoltoa ja fysioterapiapalvelua.

Asiakkaita kohdellaan yksilöinä heidän ihmisarvoaan, yksityisyyttään ja vakaumustaan kunnioittaen. Heillä on oikeus saada ymmärrettävää tietoa omasta hoidostaan,

tutkimuksistaan ja harjoitteluun liittyvistä toimenpiteistä sekä osallistua niitä koskevaan päätöksentekoon. Asiakkaan itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan. Hän voi kieltäytyä hoitomuodoista ja päätöstä kunnioitetaan. Kaikki asiakastyö ja ohjaus tapahtuvat luottamuksellisesti ja tietosuojalainsäädäntöä noudattaen.

Asiakasturvallisuuden varmistamiseksi henkilöstö noudattaa vakiintuneita hoito-, hygienia- ja turvallisuuskäytäntöjä. Jokainen työntekijä on velvollinen ilmoittamaan havaitsemistaan riskeistä, läheltä piti -tilanteista tai poikkeamista ja osallistumaan niiden käsittelyyn Itä-Suomen Liikuntaopiston riskienhallinnan ja omavalvonnan menettelyiden mukaisesti. Havaitut poikkeamat dokumentoidaan ja käsitellään säännöllisesti palveluyksikön kuukausipalaverissa, ja tarvittaessa niistä laaditaan korjaavat toimenpiteet. Palveluyksikön potilas- ja asiakasturvallisuuden koordinoinnista vastaa yksikön vastuuhenkilö yhteistyössä palveluyksikön esihenkilön ja henkilöstön kanssa. Potilasturvallisuuden kehittämistä tuetaan asiakaspalautteen ja sisäisen laadun arvioinnin avulla.

Yksikön ensiapuvalmius on varmistettu siten, että vähintään yhdellä työntekijällä on aina voimassa oleva EA1-tason ensiapukoulutus. Henkilöstö osallistuu säännöllisesti ensiapu- ja turvallisuuskoulutuksiin. Ensiapuvälineistö on sijoitettu helposti saataville, ja sen sisältö tarkistetaan ja päivitetään säännöllisesti. Lääkehoitoa ei toteuteta yksikön tiloissa. Akuutteihin ensiaputilanteisiin varaudutaan asianmukaisesti yhteistyössä Joensuu Areenan henkilöstön kanssa.

Asiakasturvallisuuden kehittämistä tukee avoin toimintakulttuuri, jossa henkilöstö voi tuoda esiin turvallisuuteen liittyviä havaintoja ja kehittämis ehdotuksia. Asiakkaita kannustetaan antamaan palautetta turvallisuuden ja hoitokäytäntöjen parantamiseksi.

11 OMAVALVONNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Omavalvontaa ohjaa Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023). Omavalvonnan tavoitteena on varmistaa, että toiminta on laadukasta, turvallista, vaikuttavaa ja jatkuvasti kehittyvää. Omavalvontasuunnitelma päivitetään vähintään kerran vuodessa sekä aina, kun toiminnassa tapahtuu olennaisia muutoksia, esimerkiksi henkilöstössä, tiloissa, palveluissa, toimintatavoissa tai lainsäädännössä. Päivityksestä vastaa palveluyksikön vastuuhenkilöt yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Omavalvonnan seurannasta ja käytännön toteutuksesta vastaa palveluyksikön vastuuhenkilöt. He huolehtivat, että sovittuja menettelytapoja noudatetaan ja perehdyttävät henkilöstön suunnitelman sisältöön. Jokaisella työntekijällä on velvollisuus noudattaa suunnitelmaa ja tuoda esiin havaitsemiaan kehittämistarpeita, riskejä tai poikkeamia.

Poikkeamien käsittely tapahtuu välittömästi niiden ilmetessä. Jokainen työntekijä on velvollinen ilmoittamaan havaitsemastaan epäkohdasta tai riskistä, ja tilanteet käsitellään yhdessä henkilöstön kanssa. Tarvittaessa laaditaan kirjallinen korjaussuunnitelma, jonka toteutumista seurataan. Tarvittaessa laaditaan kirjallinen korjaussuunnitelma, jonka toteutumista ja vaikutuksia seurataan. Toistuvat havainnot ja korjaustoimenpiteet analysoidaan osana yksikön laadunhallintaa.

Toiminnan arviointi toteutetaan osana ISLO:n jatkuvaa laadunhallintajärjestelmää. Arvioinnissa hyödynnetään:

- sisäisiä auditointeja ja omavalvonnan tarkistuksia
- asiakaspalautetta, joita kerätään säännöllisesti
- Yksikön kuukausipalavereja ja kehityskeskusteluja, joissa käsitellään havaintoja, turvallisuusasioita ja kehittämistarpeita

Arviointien tulokset dokumentoidaan ja käsitellään yhteisesti henkilöstön kanssa. Tulosten perusteella päätetään kehittämistoimenpiteistä ja muutoksista, jotka huomioidaan seuraavan vuoden omavalvontasuunnitelman päivityksessä.

Asiakkaiden palaute sekä henkilöstön havainnot ovat keskeinen osa omavalvonnan kehittämistä. Näin varmistetaan, että toiminta perustuu käytännön kokemukseen, tutkimusnäyttöön ja jatkuvaan parantamiseen.